

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 58/k maddesi uyarınca yapılan ödemeler.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84098128-120.03.08[61-2020/4]-149620
Tarih	16.04.2021

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 84098128-120.03.08[61-2020/4]-149620

16.04.2021

Konu : 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 58/k maddesi uyarınca yapılan ödemeler.

İlgi : 30/06/2020 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Üniversiteniz öğretim görevlileri tarafından Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bünyesinde gerçek ya da tüzel kişilere 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 58/k maddesi kapsamında hizmet verildiği, verilen hizmet nedeniyle elde edilen gelirden gelir vergisi tevkifatı ve damga vergisi kesintisi yapılmadan öğretim görevlilerine ödeme yapıldığı belirtilerek, kesinti yapılmayan söz konusu ödemelerin öğretim görevlilerinin gelir vergisi matrahına dahil edilip edilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "*Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında da, "*Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.*

1.Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,

..." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 238 inci maddesinin birinci fıkrasında; işverenlerin her ay ödedikleri ücretler için (Ücret bordrosu) tutmaya mecbur oldukları hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin (k) fıkrasında; "*Üniversite-sanayi işbirliği kapsamında araştırma ve geliştirme, tasarım ve yenilik projeleri ile faaliyetleri sonucunda elde edilen gelirler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu gelirlerden (b) fıkrası uyarınca yapılacak olan kesintiler de dahil herhangi bir kesinti yapılmaz. Bu kapsamda görev yapan öğretim elemanlarına ödenecek gelirin yüzde 85'i herhangi bir vergi kesintisi yapılmaksızın ilgili öğretim elemanına ödenir. Kalan tutar, (b) fıkrasında belirtilen işler için kullanılır. Bu kapsamda değerlendirilecek proje ve faaliyetlere, öğretim elemanının müracaatı doğrultusunda, üniversite yönetim kurulunun izni ile karar verilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun "*Tanımlar*" başlıklı 2 nci maddesinde;

"a)Araştırma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

b)Yenilik: Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ile oluşturulan süreçleri ve süreçlerin neticelerini,

...

ç) Ar-Ge projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynî ve/veya nakdî destek tutarları, sonuçta doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve Ar-Ge faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde gerçekleştirilen ve araştırmacı tarafından yürütülen projeyi,

...

j)Tasarım faaliyeti: Sanayi alanında ve Cumhurbaşkanının uygun göreceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünü,

ifade eder" hükmüne yer verilmiştir.

Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin "Ar-Ge ve yenilik sayılmayan faaliyetler" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında, pazarlama faaliyetleri, piyasa taramaları, pazar araştırması ya da satış promosyonu, kalite kontrol ve sosyal bilimlerdeki araştırmalar gibi bazı faaliyetlerin bu Yönetmeliğin uygulanmasında Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında değerlendirilmeyeceği açıklamasına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, üniversite sanayi işbirliği ile sanayimizin rekabet gücü ve katma değeri yüksek, yenilikçi ürünler üretebilen ileri teknoloji ağırlıklı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması; üniversite sanayi işbirliği projeleriyle de, üniversite/kamu araştırma merkez ve enstitülerindeki bilgi birikimi ve teknolojinin, Türkiye'de yerleşik ve proje sonuçlarını Türkiye'de uygulamayı taahhüt eden kuruluşların ihtiyaçları doğrultusunda, ürüne ya da sürece dönüştürülerek sanayiye aktarılması yoluyla ticarileştirilmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, bir proje ve faaliyetin, 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin (k) fıkrasına göre üniversite-sanayi işbirliği kapsamında yürütülen ve yukarıda tanımlanan araştırma, geliştirme, tasarım ve yenilik projesi veya faaliyeti olması ve bu kapsamda değerlendirilecek proje ve

faaliyetlere üniversite yönetim kurulunun izni ile karar verilmesi halinde, bu projelerde görev yapan öğretim elemanına ödenecek gelirin yüzde 85'inin, gelir vergisi ve damga vergisi kesintisi yapılmaksızın ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Buna göre, 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin (k) fıkrası kapsamında öğretim elemanlarına yapılan ödemeler için de ücret bordrosu düzenlenmesi veya diğer ücret ödemeleri için düzenlenen ücret bordrolarında bu ödemelerin de gösterilmesi zorunlu olup, ücret bordrosunda gösterilen bu ödemelerin yüzde 85'inin gelir vergisi matrahına eklenmemesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026